

ДОКЛАД
на Междупведомствената комисия за експортен контрол и неразпространение на
оръжията за масово унищожение към
министъра на икономиката и енергетиката за изпълнението на Закона за контрол на
външнотърговската дейност с оръжия и със стоки и технологии с възможна двойна
употреба за 2006 г.

I. Увод

Настоящият доклад съдържа информация за дейността на Междупведомствената комисия за експортен контрол и неразпространение на оръжията за масово унищожение (Междупведомствената комисия), за издадените разрешения и осъществения износ и внос на оръжия и стоки и технологии с възможна двойна употреба през 2006 г., за актуалното състояние на системата за експортен контрол на Република България, както и за изпълнението на международните ангажименти на Република България в областта на експортния контрол.

1. Цели

Основните цели на експортния контрол в международен план са спазването на международните задължения, включително санкции и ограничения, наложени от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации (СС на ООН), от Европейския съюз (ЕС) и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), зачитането на международното хуманитарно право и правата на човека, поддържането на международния и регионалния мир, сигурност и стабилност, предотвратяването на използването на конвенционални оръжия от терористични и криминални групи и предотвратяването на нелегитимно разпространение на конвенционални оръжия и изделия и технологии с двойна употреба (ИТДУ).

Стремежът на международната общност да бъде ограничено незаконното трансгранично движение на оръжия, тяхното нелегитимно разпространение или прекомерното натрупване в райони с потенциални или съществуващи конфликти налага предприемането на мерки за постигане на тези цели – чрез упражняване на контрол върху международната търговия с изделия, които са или могат да бъдат използвани с военно предназначение.

На национално ниво прилагането на принципите на експортния контрол е тясно обвързано със защита на националната сигурност, икономическите и външнополитическите интереси на страната.

2. Обхват на експортния контрол

Регулирането на международната търговия с изделия, които се използват за военни цели, се прилага по отношение на оръжията и на ИТДУ - такива, които могат да бъдат използвани както за граждански, така и за военни цели.

2.1. Оръжия

Експортният контрол на оръжията обхваща всички бойни огнестрелни оръжия и боеприпасите за тях, бомби, торпеда, реактивни снаряди, ракети, средствата за управление на огъня, военните сухопътни транспортни средства, редица химически или биологични токсични вещества и средства за защита от тях, радиоактивни материали с военно

предназначение или използвани за борба с масовите безредици, определени взривни вещества, ракетни горива, пиротехнически и други вещества, военни плавателни съдове и летателни апарати, специално електронно оборудване, кинетични високоскоростни оръжейни системи, бронирани или защитни технически средства, симулатори за бойно обучение, апаратури за визуализация или радиоелектронно противодействие, заготовки и отливки, които се използват в контролирани продукти, водолазна апаратура, технически бази-данни и други технически средства с военно предназначение, средства за производство на оръжия, оръжейни системи с насочена енергия, високоенергийни радиочестотни системи и средства за защита, криогенни и свръхпроводими технически средства, софтуер със специално предназначение, военни технологии, както и техническата помощ, свързана с поддръжка, ремонт, модифициране и модернизация на оръжия.

Оръжията, които подлежат на експортен контрол, са определени с нормативно установен списък, приет в българското национално законодателство, с последна актуализация в Постановление № 115 на Министерския съвет от 1.06.2007 г.

2.2. Изделия и технологии с двойна употреба

Освен експортния контрол на военно оборудване, другата по важност цел на експортния контрол е да предотврати разпространението на изделия, които са произведени за гражданска употреба, но биха могли да се използват и за производство и пренасяне на оръжия за масово унищожение и военно оборудване.

Борбата срещу тероризма усилва акцента върху експортния контрол и е основателна причина да се прилага отговорен подход при контрола на ИТДУ, поради съществуващия реален риск от разпространение и използване на оръжия за масово унищожение (ОМУ).

Сътрудничеството в областта на експортния контрол на ИТДУ се основава главно на международните режими за експортен контрол, в рамките на които са провеждат регулярни дискусии относно прилагането на най-ефективни и унифицирани системи за контрол, както и подбор на изделия и технологии, обект на контрола, определянето на крайни потребители, които могат да се считат за „чувствителни” от гледна точка на неразпространението на ОМУ. Фокусът на тази дейност е върху ефективното прилагане на превантивни мерки срещу тероризма (от който никоя държава не е защитена) и срещу придобиване на чувствителни изделия от недобросъвестни крайни потребители.

Заплахата от тероризма и процесът на глобализация на световната икономика изискват задълбочаване на международното сътрудничество в областта на експортния контрол.

Важна част от стратегията на ЕС срещу разпространението на ОМУ, приета през 2003 г., е направения обширен преглед на съществуващите национални системи за експортен контрол на държавите от ЕС. Преглед („Peer review”) на българското законодателство в тази област бе направен през м. март 2005 г.

Задълбочената работа в рамките на Съвета на ЕС и Европейската комисия (ЕК) през 2005 г. и 2006 г. имаше за цел да идентифицира необходимостта и да се конкретизират подобрения в рамките на европейското законодателство. През 2006 г. ЕК изготви предложения за промени в регулаторните рамки, които държавите-членки разглеждат и договарят от 2007 г.

Налагащата се практика в ЕС е в посока към хармонизиране и унифициране на някои основни изисквания, правила, критерии, общи стандарти и най-добри практики в областта на контрола върху търговията и трансферите на ИТДУ, включително и за повишаване на отговорността на контролните органи в процеса на взимане на решения и прозрачността на провежданата политика в областта на експортния контрол.

Контролираните ИТДУ включват материали, химикали, микроорганизми и токсини, обработката на контролирани материали, електроника, компютри, телекомуникации и информационна сигурност, датчици (сензори) и лазери, навигационно и авиационно оборудване, използвано в морския флот, силови установки (двигателни системи), космически апарати и свързаното с тях оборудване, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели.

През последните три десетилетия международната общност е разработила редица споразумения за сътрудничество с цел ограничаване на разпространението на тези изделия. Тази особено отговорна задача се изпълнява главно от международните режими за експортен контрол и неразпространение на ОМУ, чиито контролни списъци съдържат изделия, за които е необходимо получаването на разрешение за износ. Една от причините, поради които този контрол е необходимо да се прилага с познаване на историческото му развитие, е фактът, че някои държави са разработили и продължават да развиват своите програми за производство на ОМУ, въпреки че са подписали международни договори и споразумения, забраняващи извършването на този вид дейности.

Практиката през годините показва, че редица държави са се сдобили с военни мощности чрез използването на граждански изделия, доставени от страни, които не са разполагали с необходимата информация, че тези изделия биха допринесли за разработването на програми за производство на ОМУ. В резултат на необходимостта от по-близко сътрудничество и участие в обмена на информация между заинтересованите държави, са създадени международните режими за експортен контрол.

Списъците на контролираните ИТДУ на международните режими за експортен контрол са в основата на Приложение I на Регламент на Съвета на Европейския съюз (ЕС) № 1334/2000 (Регламент 1334/2000) за въвеждане на режим на Общността за контрол на износа на ИТДУ (последно изменен през 2006 г. ЕС № 394/2006).

Общоприета практика в рамките на режимите и ЕС е прилагането на механизъм за контрол на изделия, които не са включени в списъците в случаите, когато изделията са или могат да бъдат предназначени за военна употреба или за разработване на ОМУ. Този механизъм е известен като „catch-all” – механизъм (всеобхватна клауза). За ефективното функциониране на националните системи за експортен контрол от особена важност е тясното сътрудничество между компетентните органи и представителите на индустрията и академичната общност.

3. Прозрачност и предоставяне на информация

Сред основните принципи, приети от международната общност в областта на експортния контрол, е прозрачността и предоставянето на информация, свързана с осъществяването му. Прозрачността спомага за общото разбиране на проблемите на експортния контрол, включително функционирането на националните системи за експортен контрол и на международните режими и организации, механизмите за лицензиране на международни доставки, обемите на извършваната международна сделки с контролирани изделия, държавите-износители и крайни потребители на оръжия.

Въз основа на разпоредбите на Закона за експортния контрол на оръжия и ИТДУ и действащия до края на м. януари 2007 г. Закон за контрол на външнотърговската дейност с оръжия и стоки и технологии с възможна двойна употреба (ЗКНТДОСТВДУ), органите по експортен контрол на Република България предоставят на Народното събрание ежегоден отчет за своята дейност.

От 2007 г. годишни данни за износа на оръжия от България се предоставят на ЕК и Съвета на ЕС за включване в Годишния доклад за износа на оръжия, публикуван в Официалния вестник на Европейските общности.

България е предоставила пълна информация в съответствие с международните си ангажименти за износа и вноса на конвенционални оръжия през 2006 г. по линия на Регистъра на ООН за конвенционалните оръжия, за износа и вноса за и от страни-членки на ОССЕ през 2006 г. по линия на Международния обмен за малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ) по Документа на ОССЕ за МОЛВ и за осъществения износ на оръжия през 2006 г. по линия на Васенаарската договореност (ВД).

II. Международно сътрудничество

1. Сътрудничество в рамките на ЕС

1.1. Политика на експортен контрол

Основата за общите политики и действия на България със страните-членки на ЕС в областта на експортния контрол се съдържа в Глава V – Разпоредби по Общата външна политика и политика за сигурност от Договора за ЕС. Целите на Общата външна политика и политика за сигурност са запазване на общите ценности, фундаментални интереси и независимостта на ЕС, укрепване на сигурността на ЕС и страните-членки с всички средства, запазването на мира и укрепването на международната сигурност, засилване на международното сътрудничество, развитие и консолидиране на демокрацията и силата на закона с респект към правата на човека и фундаменталните свободи. В съответствие с член 296 от Договора за Европейската общност, една страна-членка може да предприема мерките, които счита за необходими за запазване на своите интереси в областта на сигурността, в т.ч. и свързаните с търговията с оръжия, боеприпаси и военни материали. На основание на тази разпоредба страните-членки прилагат национална политика по отношение на износа и вноса на военни изделия.

1.2. Кодекс на ЕС за поведение при износа на оръжия

Като следствие от Договора от Маастрихт, страните-членки са предприели действия по хармонизиране на политиките си за експортен контрол, подписвайки през 1998 г. Кодекса на ЕС (Кодекса на ЕС) за поведение при износа на оръжия, към който България се присъедини през същата година. Кодексът на ЕС съдържа правила, прилагани от страните-членки при разрешаването на износ на оръжия от тяхна територия. В Кодекса на ЕС са формулирани осем основни критерии, които се отчитат при разглеждане на заявленията за износ на оръжия. Критерии 1 - 4 имат задължителен, а критерии 5 - 8 – препоръчителен характер. Осемте критерии са свързани със (1) зачитане на международните ангажименти на държавите членки и наложени санкции от СС на ООН и ЕС, (2) зачитане правата на човека в държавата-краен получател, (3) вътрешната обстановка в държавата-краен получател - съществуването на напрежение или въоръжени конфликти, (4) запазване на регионалния мир, сигурност и стабилност и недопускане на прекомерно струпване на оръжия в райони с потенциални или съществуващи конфликти, (5) опазване на националната сигурност на страните-членки и на техните територии, (6) поведението на държавата-вносител в международната общност, включително по отношение на подкрепата за международния тероризъм и поддържащите го държавни режими, (7) наличието на риск от пренасочване или реекспорт при нежелателни условия, (8) съвместимостта на оръжията или оборудването с техническия и икономическия капацитет на държавата-получател.

За целите на прилагане на Кодекса на ЕС са приети Общ списък на оръжията (Common Military List) и Наръчник за прилагане на Кодекса на ЕС (User's Guide), който съдържа конкретни правила за прилагането на разпоредбите на Кодекса.

1.3. Обмен на информация

В Кодекса на ЕС са разписани и допълнителни ангажименти на страните-членки, сред които и обменът на информация за откази, направени при разглеждане на заявления за износ на оръжия. В съответствие с това, всяка страна-членка е поела ангажимент в случаите на разглеждане на заявление за износ на оръжия, да се отчитат направените от други страни-членки откази за идентични сделки. При наличието на такива, се провеждат консултации с цел за уточняване на идентичността на изделията и актуалността на приложените критерии от Кодекса на ЕС.

В оперативните разпоредби на Кодекса на ЕС е предвидено и публикуването на Годишен отчет на ЕС за износа на оръжия, който представя детайлна информация за издадените разрешения и реализирания износ по страни-износители, страни-вносители, категории от Общия списък на оръжията и стойности.

В рамките на всяко председателство на ЕС функционира Работна група по износа на конвенционални оръжия към Съвета на ЕС (COARM), която провежда регулярни заседания, на които обсъждат въпроси, свързани с политиките в областта на експортния контрол, обмена на информация, годишните отчети и др.

Кодексът на ЕС е интегриран в българското национално законодателство и от края на 2005 г. е приложение към Постановление № 91/2001 г. на Министерския съвет.

1.4. Дейността на ЕС в областта на експортния контрол на ИТДУ

Оръжия за масово унищожение

Терминът „оръжия за масово унищожение“ включва ядрените, химическите и биологическите оръжия. Под „неразпространение“ се разбира прилагането на многостранни мерки, предназначени да предотвратят разработването и разпространението на ОМУ, включващи и международните конвенции и подпомагане и дейността в рамките на международните режими за експортен контрол.

Дейността на ЕС в областта на експортния контрол на ИТДУ е тясно свързана с работата на международните режими за експортен контрол. Тя се координира от две работни групи – CONOP (*Council Working Party on Non-proliferation*) - Работна група по неразпространение към Съвета на ЕС, която се занимава с въпросите на неразпространението и WPDU (*Working Party on Dual-use Products*) – Работна група по ИТДУ, чиято дейност е свързана с набелязване на мерки по ефективното прилагане и усъвършенстване на законодателството на ЕС в тази област (Регламент 1334/2000), включващо и ежегодното актуализиране на контролните списъци.

Още преди официалното си присъединяването си към ЕС, България прилага контролните списъци към Регламент 1334/2000 чрез приемане на съответните постановления на министерския съвет а от 2007 г., този Регламент и списъците към него са директно приложими в българското законодателство.

През 2003 г. ЕС приема План за действие и Стратегия срещу неразпространението на ОМУ, които представляват споразумение за засилване на ефективността на експортния контрол на ИТДУ в Обединена Европа. Една от основните причини за набелязване на мерки за повишаване на ефективността на експортния контрол на ЕС е, че страните-членки са едни от основните производители на „чувствителни“ изделия и технологии, които могат да се използват за производство на ОМУ. При прилагането на тези мерки се търси баланс между рисковете от разпространение на ИТДУ, развитието на вътрешния пазар и конкурентноспособността на европейските компании.

2. Международни споразумения

Сред международните конвенции и договори в областта на неразпространението на ОМУ, следва да се отбележат Договора за неразпространение на ядрени оръжия (ДНЯО) от 1968 г., Конвенцията за забрана на разработването, производството и натрупването на бактериологични (биологически) и токсични оръжия (КЗБО), от 1972г., Конвенцията за забрана на разработването, производството, натрупването и употребата на химически оръжия и за тяхното унищожаване (КЗХО) от 1993 г. ДНЯО е ратифициран с Указ № 668 на Президиума на Народното събрание от 10.07.1969 г. и е в сила за Р България от 5.03.1970 г. КЗБО е ратифицирана с Указ № 1524 на Държавния съвет от 30.06.1972 г. В сила за Р България от 26.03.1975 г. КЗХО е ратифицирана със закон, приет от 38-мо Народно събрание на 29.06.1994 г. (Обн., ДВ, бр. 55 от 8.07.1994 г. изм. и доп. ДВ, бр. 11 от 02.02.2006 г., в сила от 06.02.2007 г.).

Съгласно ДНЯО, държавите, които не притежават ядрени оръжия, са поели задължение да не приемат или разработват ядрени оръжия, а държавите, притежаващи такова - да се разоръжат. Съгласно чл. III от ДНЯО, държавите също така са длъжни да не осигуряват източници или специални ядрени материали или оборудване, специално предназначено или разработено за технологични процеси, употреба или производство на специални ядрени материали, освен в случаите, когато източниците, ядрените материали или оборудването са предмет на гаранциите на Международната агенция за ядрена енергия (МАЯЕ).

Съгласно чл. III на КЗБО, държавите са длъжни да не трансферират (пряко или косвено) оборудване, което би могло да бъде използвано за производство на биологически оръжия.

Аналогично, едно от главните задължения на всяка държава, съгласно чл. 1 от КЗХО е никога и при никакви обстоятелства да не разработва, произвежда, придобива по друг начин, натрупва или съхранява химически оръжия или да предава, пряко или непряко, химически оръжия на когото и да било.

3. Международни режими за експортен контрол

• Възникване и цели

С цел осъществяване на международно сътрудничество, което да ограничи незаконното разпространение на конвенционални оръжия, средства за тяхното производство и на ОМУ, над 40 държави са се присъединили към международните режими за експортен контрол: Васенаарска договореност (ВД), Австралийска група (АГ), Режим за контрол на ракетните технологии (РКРТ), Група на ядрените доставчици (ГД) и Комитетът „Цангер”.

Целта на тези режими е да се идентифицират изделията и технологиите, чиито износ е необходимо да бъде съобразен с общоприети принципи и правила на контрол и обмен на информация с цел избягване на риска от нерегламентираното им използване и разпространение. Дейността на режимите включва и осъществяване на контакти с трети държави с цел приобщаването им към ръководните правила на тези режими.

За разлика от конвенциите и договорите в тази област, международните режими за експортен контрол са учредени на т. нар. „клубен” принцип от държави-съмишленици и не притежават официален статут на международни организации.

• Основни принципи и правила в дейността на режимите

Ключови принципи в дейността на международните режими за експортен контрол са прозрачността, изразяваща се в обмен на информация по отношение на издадени разрешения за трансфери, направени откази по заявления за износ и прилагането на т. нар.

„no undercut”- политика. Последният термин означава недопускането на износ от държава, членуваща в съответния режим, в случаите когато за идентична сделка е направен отказ от друга държава-участничка. В тези случаи е предвидена процедура за провеждане на консултации с държавата, издала отказа, преди да вземане на решение по аналогичната сделка. Тази система се прилага в рамките на ГЯД, АГ, РКРТ и ВД.

- **„Всеобхватна” („Catch-all”) клауза**

„Всеобхватната” клауза или т. нар. „catch-all” клауза е въведена в ръководните правила на международните режими за експортен контрол и дава правно основание на контролните органи да издават разрешение за износ на изделия и технологии, които не са включени в контролните списъци и за които са налице основателни причини да се счита, че могат да бъдат използвани за производство и разпространение на ОМУ или са предназначени за военна крайна употреба. Тази клауза се прилага на практика и спрямо държави, по отношение на има наложени ограничения или забрани от международни организации.

3.1. Васенаарска договореност

ВД е международен режим за експортен контрол, създаден през 1996 г., като наследник на бившия Координационен комитет за многостранен експортен контрол (СОСОМ). България е сред съучредителите на този международен режим, който е създаден с цел укрепване на регионалната и международна сигурност и стабилност чрез повишаване на прозрачността и отговорността при трансфери на конвенционални оръжия за недопускане на дестабилизиращи натрупвания на оръжия. Държавите-участнички следват принципа за недопускане на доставки, които да увеличават военния капацитет на държави, който е насочен срещу постигането на тези цели или тези доставки да бъдат отклонявани за изграждането на такъв военен капацитет. Решенията в рамките на режима се вземат с консенсус. В режима понастоящем участват 40 държави.

Един от важните инструменти за постигане на целите на ВД са списъците на изделията, обект на експортен контрол – конвенционални оръжия и ИТДУ. Списъците на ВД се актуализират ежегодно – извършените през 2006 г. промени са отразени своевременно в българските национални контролни списъци, успоредно с актуализирането на Общия списък на оръжията на ЕС и Приложение 1 на Регламент 1334/2000.

В рамките на ВД са приети редица важни документи, сред които:

- Елементи на обективен анализ относно потенциално дестабилизиращи натрупвания на конвенционални оръжия;
- Споразумение за разбирателство относно „неосезаемите” трансфери на софтуер и технологии;
- Най-добри практики при износа на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ - SALW);
- Елементи на експортния контрол на преносими зенитни ракетни комплекси (ПЗРК – MANPADS);
- Споразумение за разбирателство относно контрола на ИТДУ, невключени в контролните списъци.

Официалният сайт на режима е www.wassenaar.org

3.2. Австралийска група

АГ е създадена през 1985 г. по инициатива на Австралия с цел хармонизиране на експортния контрол между държавите и предотвратяване на разпространението на

химически и биологически оръжия, включително и използването им за терористични цели. Инициативата на Австралия е и в резултат от използването на химически оръжия от Иран във войната с Ирак. Първоначално режимът е обхващал само контрола върху химически вещества - прекурсори и оборудване за производството им, които могат да се използват за разработването на химически оръжия. През 1990 г. се взема решение за включване под контрола на режима и на определени категории биологични агенти (растителни, животински и човешки патогени и токсини) и разширяване на обхвата на контролираното оборудване. Държавите-участнички в режима са 40, като Европейската комисия има статут на наблюдател.

Република България участва в режима от м.октомври 2001 г.

В центъра на вниманието на дейността на режима през 2006 г. беше обмяната на информация по отношение на развитието на нови технологии, които са потенциална заплаха в областта на разпространението на ОМУ. Контролните списъци на режима бяха актуализирани с включването на нови изделия и оборудване, използвани в химическата индустрия.

Официалният сайт на режима е www.australiagroup.net

3.3. Режим за контрол на ракетните технологии

РКРТ е международен режим, в който на доброволен принцип участват държави, които споделят загриженост от разпространението на средства, способни да пренасят оръжия за масово унищожение и които се стремят да координират действията на националните системи за експортен контрол чрез прилагането на общи принципи и правила за предотвратяване на това разпространение. РКРТ е основан през 1987 г. от Канада, Франция, Германия, Италия, Япония, Великобритания и САЩ, като към момента в него членуват 34 държави. България се присъединява към режима през 2004 г. Рискът от разпространението на оръжия за масово унищожение е една от най-големите заплахи за международния мир и сигурност. Тази заплаха е и главната причина за приемането на Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на ООН, с която се цели да се обединят усилията на международната общност за наблюдение и контрол и на трансферите на оборудване, материали и свързани технологии, използвани в системи, както и на самите системи, способни да пренасят оръжия за масово унищожение. В рамките на РКРТ се прилага списък на контролирани изделия, който се състои от две основни категории, които включват ракети, включително балистични ракетни системи, апарати с космическо базиране, безпилотни летателни апарати, ПЗРК, горива и свързани материали и оборудване.

Официалният сайт на режима е www.mtcr.info

3.4. Комитет Цангер

Комитетът Цангер, който е основан през 1974 г., има за цел да оказва съдействие за спазване на разпоредбите, свързани с експортния контрол, по линия на Договора за неразпространение на ядрените оръжия (ДНЯО). Комитетът Цангер дефинира разпоредбите на чл. 3 от Договора относно значението на термина „оборудване или материал, специално предназначен или проектиран за възпроизвеждане, употреба или производство на ядрени материали ”. Контролираното оборудването и материали са специфицирани в контролен списък на Комитета (документ № 209 (INFCIRC/209/Rev.2), който е актуализиран в светлината на технологичното развитие.

Ръководните правила на режима предвиждат три условия на доставката: предоставяне на гаранции, че изделията няма да бъдат използвани за ядрени експлозиви,

че държавата–вносител следва да е приела гаранциите на МААЕ и клауза за реекспорт, изискваща държавата–вносител да приложи идентични процедури при реекспорт.

Държавите участнички са 36. Подробна информация е публикувана на сайта www.zanggercommittee.org

3.5.Група на ядрените доставчици

ГЯД (още е известен като Лондонския клуб) е основан в средата на 70-е отчасти в отговор на ядрените опити на Индия през 1974 г. ГЯД работи в тясно сътрудничество с МААЕ. Дейността на режима е фокусирана върху експортния контрол на ядрени материали, ядрено свързано оборудване и материали, които могат да бъдат използвани при разработване и разпространение на ядрени оръжия

Държавите участнички са 44.

- **Ръководни правила:**

- *Първата група ръководни правила* (публикувани като документ INFCIRC/254/Rev.8/Part 1 на МААЕ) се отнасят до износа на изделия и оборудване за ядрената енергетика, в т.ч. ядрен материал; ядрени реактори и свързаното с тях оборудване; неядрен материал, необходим за горивния цикъл; заводи, съоръжения и оборудване за преработка, обогатяване и конверсия на ядрен материал и за производството на ядрено гориво и тежка вода, технология за производството на изброеното оборудване и материали.

- *Втората група ръководни правила* (публикувани като документ INFCIRC/254/Rev.7/Part 2 на МААЕ) се прилагат по отношение на ИГДУ, които потенциално могат да бъдат използвани в неконтролиран от МААЕ ядрен цикъл или в производството на ядрени експлозиви, но които имат приложение и в гражданската индустрия

През 2006 г. режимът продължи своята дейност, като освен специфичната работа, бе обърнато голямо внимание на обмена на информация и анализирането на настоящите заплахи от тероризъм и по-специално ефективното прилагане на Резолюция 1540 на СС на ООН. Република България е член на режима от 1988 г.

По-подробна информация за ГЯД е публикувана на сайта www.nuclearsuppliersgroup.org

III. Ограничения и забрани за доставки на въоръжения и свързано оборудване.

България прилага ограничения и забрани върху доставките на въоръжения и свързано оборудване в съответствие със санкциите, наложени с Резолюции на СС на ООН, ЕС и такива, наложени от ОССЕ. Санкциите са интегрирани в българското национално законодателство чрез приетия от Министерския съвет Списък на държавите и организациите, спрямо които Република България прилага забрана или ограничения върху продажбата и доставките на въоръжение и на свързано с него оборудване, в съответствие с Резолюции на СС на ООН и решения на ЕС и на ОССЕ (ПМС № 91 от 2001 г.). Постановлението се актуализира след всяка промяна в наложените международни санкции.

Държави и организации, спрямо които Р България прилага ограничения или забрани за доставките на въоръжения:

- **Държави:** Азербайджан, Армения, Бирма/Мианмар, Босна и Херцеговина, Зимбабве (изключение: ООН, ЕС), Узбекистан (изключение: ISAF), Ирак (изключение:

многонационалните сили), Иран, Китай, ДР Конго (изключение: MONUC), КНДР, Кот д'Ивоар (изключение: UNOCI), Либерия (изключение: UNMIL), Либия, Ливан (изключение: правителството и UNIFIL), Руанда и за свързани лица от Бурунди, Танзания, Уганда и ДР Конго, (изключение: правителството, UNAMIR, UNOMUR), Сиера Леоне (изключение: ECOMOG), Сомалия, Судан.

- **Организации:** Мерки за борба с международния тероризъм (без териториални ограничения).

Санкциите се прилагат при определените в постановлението условия.

Резолюция 1540 (2004)

На 28.04.2004 г. СС на ООН прие Резолюция 1540. Целта на Резолюцията е да се предотвратят действия от страна на недържавни структури и лица за получаване на достъп до ОМУ или средствата за тяхното разпространение. Резолюцията е обвързваща за държавите-членки на ООН и съгласно глава VII от Договора на Обединените нации, те имат задължение да предприемат съответните мерки за противодействие на разпространението на ОМУ. Резолюцията приканва държавите от ООН да създадат, разработят, преразгледат и поддържат ефективни законодателни мерки на контрол върху износа, транзита, претоварването и реекспорт, контрол на средства и услуги, свързани с износа и претоварването, включително и контрол на крайния потребител. Всички държави са задължени да въведат адекватни административни и наказателни мерки, приложими при нарушения на законодателството им.

Едновременно с това чрез Резолюция 1540 бе създадена Комисия (Комитет 1540) на Съвета за сигурност, със задача да представи доклад пред Съвета за сигурност за резултатите от изпълнението на Резолюцията за периода от последните две години. Болшинството от държавите-членки на Обединените нации са представили своите доклади пред Комитет 1540. Европейската комисия също е представила доклад в тази област. С приетата на 27.04.2006 г. Резолюция 1673, ООН взе решение да продължи мандата на Комитет 1540 с още две години до 27.04.2008 г.

Резолюция 1718 (2006)

След проведеня ядрен опит от Северна Корея на 9.10. 2006 г., характеризирани като провокация към международната общност и международното право, СС на ООН прие Резолюция 1718 за въвеждането на санкции срещу Северна Корея, съгласно Устава на ООН, глава VII, член 41. Тези санкции, включват забрана за износ на военно оборудване и ИТДУ, които биха могли да бъдат използвани при разработването и разпространението на ОМУ. Мерките на Резолюцията са въведени от ЕС чрез Обща позиция на Съвета на Европа от 20.11.2006 г. и Регламент на Съвета на ЕС.

Резолюция 1737 (2006)

Ислямска Република Иран не се съобрази с изискванията на приетата Резолюция 1696 (2006) от СС на ООН, която приканваше Иран да преустанови опитите си за разработване на собствена ядрена програма, в резултат на което на 23.12.2006 г. СС на ООН прие Резолюция 1737 за засилени санкции срещу Иран, съгласно Устава на ООН, глава VII, член 41. Всички държави се приканват да предприемат необходимите мерки за предотвратяване на износа за Иран на изделия, включени в контролните списъци на РКРТ и ГЯД, като тези мерки се разпростират върху износа и на други изделия и извършването на услуги, които могат да допринесат за програмата за обогатяване на уран, производството на ядрени материали или разширяването на ядрената програма на Иран.

През 2007 г. е приета и Резолюция 1747 (2007) на СС на ООН за разширяване на санкциите срещу Иран.

Международни мерки на Европейския съюз през 2007 г.:

- Регламент (ЕС) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 г. относно ограничителни мерки срещу Иран
- Регламент (ЕС) № 441/2007 на Комисията от 20 април 2007 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 423/2007 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран
- Обща позиция 2007/246/ОВППС на Съвета от 23 април 2007 г. за изменение на Обща позиция 2007/140/ОВППС относно ограничителните мерки срещу Иран
- Решение на Съвета от 23 април 2007 г. за прилагане на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 423/2007 относно ограничителни мерки срещу Иран

IV. Данни за износа и вноса на оръжия и стоки и технологии с възможна двойна употреба през 2006 г.

1. Данни за износа и вноса на оръжия през 2006 г.

През 2006 г. Междуведомствената комисия е издала общо 761 разрешения. От тях 409 са били за износ на оръжия, като най-голям брой разрешения за износ са издадени за САЩ и Германия (*Приложение 1*).

Износ

През 2006 г. е реализиран износ на оръжия на обща стойност **111 540 170 Евро**.

Най-големи обеми по стойност са осъществени за Алжир, Грузия, Ирак, Италия (данните за Италия са на база обратен износ) и САЩ. Обект на износ са основно изделия от категория СОЗ (боеприпаси) от Списъка на оръжията, следвани от категория СО1 (малки оръжия и компоненти за тях) (*Приложение 1*).

Внос

През 2006 г. за внос на оръжия са издадени 352 разрешения, като най-голям брой разрешения са издадени за внос от Германия и Австрия (*Приложение 2*).

Общата стойност на реализирания внос е **106 441 874 Евро**, като най-голяма част от осъществения внос е от Франция, Италия (почти целият обем от Италия е временен внос), Украйна, Германия, Унгария. Основната част от внасяните изделия е от категория СО10 (летателни апарати, оборудване и компоненти), следвана от категория СО6 (бронирани сухопътни транспортни средства и компоненти) - Приложение 2. Внасяните въздухоплавателни средства, оборудване и компоненти, и бронирани сухопътни транспортни средства и компоненти са били основно предназначени за модернизацията на Българската армия.

През 2006 г. Междуведомствената комисия е издала 13 разрешения за транзит през територията на Република България и е отказала осъществяването на 3 износа на оръжия от България – на основание критерии 3, 4 и 7 от Кодекса на ЕС за поведение при износа на оръжия.

2. Данни за износ и внос на ИТДУ през 2006 г.

• Обобщените данни за износ на ИТДУ са представени в *Приложение № 3* към настоящия доклад, съдържащо следната информация:

Износ

- Брой издадени разрешения за износ - **31**, на стойност **2 889 190** Евро
- Брой разрешения, по които е осъществен износ – **27**, на стойност **1 466 142 Евро**, разпределени по държави - вносители, принадлежност към категории от Списъка на стоките и технологиите с възможна двойна употреба и стойност на осъществените доставки по държави (ССТВДУ);
- Съгласно чл. 13 от ЗКВТДОСТВДУ е издадено **1** разрешение за износ, по което не е осъществен износ;

Внос

- Обобщените данни за внос на ИТДУ са представени в *Приложение № 4* към настоящия доклад, разпределени както следва:
- Брой издадени разрешения за внос – **267**, на стойност **108 117 024 Евро**;
- Брой разрешения, по които е осъществен внос – **246**, на стойност **84 195 305 Евро**, разпределени по държави-износители, принадлежност към категории от ССТВДУ и стойност на реализираните доставки по държави.

V. Новости в законодателството във връзка с членството на Р България в Европейския съюз

През 2006 г. беше изготвен проект на Закон за експортния контрол на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба (ЗЕКОИТДУ) (приет от Народното събрание в началото на февруари 2007 г.), който замени ЗКВТДОСТВДУ. През април 2007 г. беше приет и Правилник за прилагане на ЗЕКОИТДУ. В новите нормативни актове бяха запазени и прецизирани принципите и процедурите на експортния контрол, доказали своята ефективност и бяха въведени някои нови мерки с цел хармонизиране на националното законодателство с това на ЕС и усъвършенстване на системата на експортен контрол на България.

1. Структура и институции

Република България има двустепенна система на експортен контрол. Основните органи, осъществяващи дейности по лицензиране и издаване на разрешения, са съответно: Междуведомствения съвет по въпросите на военнопромишления комплекс и мобилизационната готовност на страната към Министерския съвет (Междуведомствения съвет) и Междуведомствената комисия.

1.1. Междуведомствен съвет

Съгласно ЗЕКОИТДУ, лиценз за право за извършване на износ, внос, трансфер и транспортиране на оръжия се издава от Междуведомствения съвет. Междуведомственият съвет също така извършва регистрация на лицата, които осъществяват брокерска дейност с оръжия или с ИТДУ. Съпредседатели на Междуведомствения съвет са министърът на икономиката и енергетиката и министърът на отбраната. В Междуведомствения съвет са включени представители на Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на финансите, Министерството на транспорта, Министерство на държавната политика при бедствия и аварии, Министерството на

регионалното развитие и благоустройството, Министерството на образованието и науката, Генералния щаб на Българската армия, Националната разузнавателна служба, Държавна агенция “Държавен резерв и военновременни запаси”, Държавна агенция за информационни технологии и съобщения.

1.2. Междуправителствена комисия

Заявленията за износ, внос, трансфер в Общността, транзит или брокерска сделка с оръжия и износ и трансфер на ИТДУ от територията на Р България за територията на друга държава от Общността, се разглеждат от Междуправителствената комисия. Председател на Междуправителствената комисия е министърът на икономиката и енергетиката, а членове са представители на Министерството на външните работи, Министерството на икономиката и енергетиката, Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи.

Междуправителствената комисия разглежда и заявления за издаване на удостоверения за извършване на дейности, съгласно Закона за забрана на химическото оръжие и за контрол на токсичните химически вещества и техните прекурсори и изпълнява и функциите на Национален орган по изпълнение на КЗХО.

1.3. Контролни органи

Съгласно чл. 71 от ЗЕКООИТДУ, контролни функции в областта на експортния контрол на оръжия и ИТДУ имат Междуправителствения съвет, Междуправителствената комисия, Министерство на вътрешните работи и Агенция “Митници” на Министерството на финансите.

2. Национално законодателство:

- Закон за експортния контрол на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба (*обн. ДВ, бр. 11 от 02.02.2007 г.*)
- Правилник за прилагане на закона за експортния контрол на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба (*обн. ДВ, бр. 32 от 17.04.2007 г.*)
- ПМС № 115 от 21.05.2007 г. за приемане на Списък на оръжията и Списък на изделията и технологиите с двойна употреба, които подлежат на контрол при внос (*Обн., ДВ, бр. 43 от 01.06.2007 г.*)
- Закон за забрана на химическото оръжие и за контрол на токсичните химически вещества и техните прекурсори (ЗЕКООИТДУ), (*Обн., ДВ, бр. 8 от 28.01.2000 г., изм., бр. 11 от 2.02.2007 г.*)
- Наредба № 16-437 от 04.05.2007 г. за условията и реда за извършване на дейности с токсичните химически вещества и техните прекурсори (*Обн., ДВ, бр.40 от 24.05.2007 г.*)

3. Новости в нормативната уредба на експортния контрол на оръжия

3.1. Въвеждане на регистрационен режим за извършване на брокерска дейност с оръжия и на разрешение за всяка брокерска сделка с оръжия между две трети държави

С последните изменения в законодателството беше въведено определение на брокерската дейност, напълно хармонизирано с нормите на ЕС (Обща позиция 468/2003), както и изискване за регистрация на брокерите. Това, заедно с въвеждането на разрешение за всяка отделна брокерска сделка, бе направено с цел разширяване на контрола върху брокерската дейност в съответствие с тенденциите в областта на експортния контрол в

рамките на международните организации и режими за експортен контрол и за противодействие на незаконния трафик на оръжия.

3.2. Промени в контрола на посредническата дейност

Отпадането на лицензирането на посредническата дейност не отменя контрола върху другите участници в сделката, които на практика не извършват брокерска дейност по смисъла на определението ѝ, но осъществяват посреднически услуги. Тяхната дейност продължава да се контролира при всяка сделка, като се поставят конкретни изисквания към идентифицирането им, както и изясняването на обстоятелствата, при които те извършват тази дейност.

3.3. Въвеждане на разрешения за трансфер на оръжия от и за територията на Р България, заменящи разрешенията за износ за и за внос от страни-членки на ЕС.

Присъединяването на България към ЕС е свързано с отпадане на митническите процедури за движението на стоки в рамките на Европейската общност. Това наложи въвеждането на разрешения за трансфер от и за територията на България, когато доставките са извършвани за и от страни-членки на ЕС. Независимо от това, изискванията за издаване на разрешение за трансфер и процедурите за трансфери на оръжия в рамките на европейската общност остават същите, както при износ за държави извън Общността и внос от такива. Страните-членки, както и България, прилагат национални мерки в областта на експортния контрол на оръжия, които са в процес на хармонизиране.

3.4. Въвеждане на разрешение за участие в изложения на отбранителна техника за календарна година.

С промените в законодателството беше въведен и нов вид разрешение – за участие в изложения през календарна година, което се издава за участия в търговски изложения, свързани с поставяне под режими временен износ с обратен внос, временен внос с обратен износ на оръжия или трансфер на оръжия от и за територията на Република България. Разрешението се издава еднократно за календарната година и обхваща участията на заявителя в различни изложения в рамките на тази година. Нововъведението беше направено с цел облекчаване на процедурите на експортния контрол за мостри, предназначени за участия в изложения на отбранителна техника. Всяко участие в изложение извън включените в разрешението за календарната година, се извършва по общия ред за износ, внос и трансфер.

3.5. Срок на валидност на издаваните разрешения

С измененията, подготвени през 2006 г., се въведе удължаване на срока на валидност на разрешенията, издавани от Междуведомствената комисия. Съществуващият шестмесечен срок на валидност беше заменен с едногодишен, с възможност за еднократно продължаване на срока на валидност за шест месеца. Промяната ще улесни износителите и вносителите, тъй като шестмесечният срок на валидност не е достатъчен за изпълнението на доставките по техните договори.

3.6. Издаване на сертификати за краен потребител от органи, от чиито функции произтича крайната употреба на оръжия

Новият закон въвежда разграничение между органите, от чиито функции произтича възможността те да бъдат крайни потребители на оръжия, каквито са Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерство на държавната политика

при бедствия и аварии, Агенцията за борба с градушките и др. от една страна, и използването на внасяните изделия за други цели. В случаите, когато внасяните оръжия не са предназначени за горепосочените крайни потребители, е предвидено издаването на международен сертификат за внос от Междуведомствената комисия, включително за случаите, когато внасяните изделия са предназначени за производствени нужди на предприятия от отбранителната индустрия.

3.7. Промени в сертифицирането на осъществена доставка на във връзка с присъединяването към ЕС и функциите на митническите органи

Поради отпадането на митническите процедури при движение на стоки между държавите от Общността, издаването на сертификат за осъществена доставка от митническите органи се извършва само в случаите, когато е учреден митнически режим внос.

4. Характеристика на новата нормативна база в областта на дейности с ИТДУ

4.1. Европейско законодателство

○ Регламент на Съвета на Европейския съюз (ЕС) № 1334/2000 от 22 юни 2000 г., за въвеждане на режим на Общността за контрол на износа на ИТДУ, с всички последващи го изменения и допълнения. Приложения на Регламент 1334/2000 включват:

- **Приложение I** - Списък на ИТДУ, за които се изисква разрешение за износ
- **Приложение II** – Генерално разрешение за износ от Общността
 - **Част I** – изделия от Анекс I с изключение на Част II - всички изделия, описани в Анекс IV и други чувствителни изделия)
 - **Част III** – списък на държави: Австралия, Канада, Япония, Нова Зеландия, Норвегия, Швейцария, САЩ
- **Приложение III а** – образец на разрешение
- **Приложение III б** – общи елементи за публикуване от генералните разрешения за износ
- **Приложение IV** - Списък на ИТДУ
 - **Част I** - възможност за издаване на Национално генерално разрешение за търговия в рамките на Общността
 - **Част II** - няма възможност за издаване на Национално генерално разрешение за търговия в рамките на Общността.

Регламент 1334/2000 не се прилага за ИТДУ, които само преминават през територията на Европейската общност, т.е. тези, за които не се определя митническо направление или употреба, различни от режима външен транзит, или които само се поставят в свободна зона или свободен склад и при предоставянето на услуги или предаването на технологии, когато това предоставяне или предаване включва презгранично движение на физически лица в Общността.

4.1.1. Износ на ИТДУ

Съгласно ЗЕКОИТДУ физическите и юридически лица подлежат на регистрация за извършване на износ и трансфер на ИТДУ. Регистриращият орган е Междуведомствената комисия. Регистрация за износ се извършва за срок от три години, като всяка следваща регистрация се извършва за същия срок. При промяна на обстоятелствата задължение на регистрираното лице е да подаде заявление в Междуведомствената комисия в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

Въведени са нови видове разрешения за износ, издавани от Междуведомствената комисия – с различен обхват и срок на валидност:

- **Индивидуално разрешение за износ**

Прилага се за износ на ИТДУ, посочени в Приложение I на Регламент 1334/2000 за определена държава чрез една доставка или частични доставки, на основание на търговски отношения между износителя и чуждестранния контрагент. Има срок на валидност до една година и може да бъде продължено еднократно за срок до шест месеца. Предоставянето на *техническа помощ* за военна крайна употреба, съгласно чл. 68 от ЗЕКОИТДУ се счита за износ.

- **Глобално разрешение за износ**

Прилага се за износ на определен тип или категория ИТДУ, посочени в Приложение I, с изключение на изделията, посочени в Част 2 на Приложение II на Регламент 1334/2000. То е със срок на валидност до две години, може да бъде продължено еднократно за срок до една година и важи за износ за една или повече държави. Едно от условията при подаване на заявление за глобално разрешение за износ е представяне на документи, удостоверяващи, че за предходната година заявителят е извършил и/или ще извърши през следващата година на базата на договорни отношения не по-малко от десет износа на ИТДУ, които са описани в заявлението, за посочените в него получатели.

- **Национално Генерално разрешение за износ**

Българското законодателство предвижда възможността за издаване на Национално генерално разрешение за износ, което важи за износ на определена категория ИТДУ за една или повече държави извън ЕС и може да се използва от всички регистрирани износители на ИТДУ. Този вид разрешение се публикува от Междуведомствената комисия за износители за износ на ИТДУ от Приложение I, с *изключение* на изделията, посочени в Част 2 на Приложение IV на Регламент 1334/2000.

- **Генерално разрешение на Общността за износ**

Този вид разрешение се прилага за износ на ИТДУ за държавите, посочени в Приложение II на Регламент 1334/2000, като в ЗЕКОИТДУ е предвидено задължение на износители в срок от 5 работни дни преди извършването на износ по генерално разрешение на Общността за износ да представят в Междуведомствената комисия декларация. Разрешението може да се ползва от всички регистрирани износители на ИТДУ.

Задължение на износители е да включват в търговския документ клауза за недопускане на реекспорт от купувача и/или крайния потребител без писменото съгласие на Междуведомствената комисия, да представят оригинал на сертификат за крайна употреба/краен потребител и/или на заявление за крайна употреба/краен потребител и/или международен сертификат за внос, издаден от компетентните органи на страната на крайния потребител.

В случаите на реекспорт, износ след внос и износ след трансфер на ИТДУ от Приложение I на Регламент 1334/2000, заявителите представят в Междуведомствената комисия и разрешение за реекспорт от компетентния орган на държавата, от която са внесени или трансферирани изделията и заверен превод на български език на разрешението, а в случай, че съгласно националното законодателство на държавата, от която са внесени или трансферирани изделията, не се издава посочения документ -

декларация от чуждестранния изпращач и заверен превод на български език, че няма наложена забрана за реекспорт.

Задължение на износителя е също така да предостави в Междуведомствената комисия удостоверение за осъществена доставка или еквивалентен документ, издадени от компетентен орган на страната на крайния потребител в срок до три месеца, считано от датата на доставянето на ИТДУ в страната на крайния потребител.

4.1.2. Трансфер на ИТДУ

За да извършват трансфер на ИТДУ е необходимо физическите и юридически лица да притежават удостоверение за регистрация за износ и трансфер. Въведени са нови видове разрешения за трансфер – с различен обхват и срок на валидност.

Междуведомствената комисия издава:

- **Индивидуално разрешение за трансфер**

Прилага се за трансфер в Общността на ИТДУ от Приложение IV на Регламент 1334/2000. Има срок на валидност до една година и може да бъде продължено еднократно за срок до шест месеца.

- **Глобално разрешение за трансфер**

Прилага се за трансфер в Общността на ИТДУ, посочени в Част 1 от Приложение IV на Регламент 1334/2000. То е със срок на валидност до две години, може да бъде продължено еднократно за срок до една година, и важи за износ за една или повече държави. Едно от условията при подаване на заявление за глобално разрешение за трансфер е представяне на документи, удостоверяващи, че за предходната година заявителят е извършил и/или ще извърши през следващата година на базата на договорни отношения не по-малко от десет трансфера на ИТДУ, които са описани в заявлението, за посочените в него получатели.

- **Генерално разрешение за трансфер**

Разрешението се публикува от Междуведомствената комисия за лицата, извършващи трансфер в Общността на ИТДУ, посочени в Част 1 от Приложение IV на Регламент 1334/2000.

4.2. Брокерска дейност с ИТДУ

Регистрация на физически и юридически лица, регистрирани по Търговския закон за брокерска дейност с ИТДУ от Приложение IV на Регламент 1334/2000. Регистриращ орган е Междуведомствения съвет. Регистрация за брокерска дейност се извършва за срок три години, като всяка следваща регистрация се извършва за същия срок. При промяна на обстоятелствата - регистрираното лице е длъжно да подаде заявление в МС в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

4.3. Внос на ИТДУ

Внос на ИТДУ на територията на Република България от държави извън Общността и определените с акт на Министерския съвет могат да извършват физически и юридически лица след регистриране на вноса от министъра на икономиката и енергетиката или упълномощени от него лица. Задължение на вносителя е да представи декларация от крайния потребител на изделията, че внесените ИТДУ няма да бъдат реекспортирани или прехвърлени на трети физически и/или юридически лица без разрешението на българските компетентни органи и ще бъдат използвани при спазване на действащото българско

законодателство, и с която крайният потребител се задължава писмено да информира в срок 5 работни дни Междуправителствена комисия преди всяка последваща промяна на крайния потребител на територията на Република България на ИТДУ. Срокът на валидност на удостоверенията за внос е до 1 година, с продължаване - еднократно за срок до 6 месеца.

4.4. Издаване на сертификати

Сертификат за краен потребител, международен сертификат за внос и сертификат за осъществена доставка се издават само за изделията, включени в Списък на ИТДУ, които подлежат на контрол при внос

Сертификати за краен потребител се издават от Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи и други държавни органи, когато ИТДУ са предназначени за тях.

В случаите, когато внасяните ИТДУ не са предназначени за горепосочените крайни потребители, е предвидено издаването на Международен сертификат за внос.

Поради отпадането на митническите процедури при движение на стоки между държавите от Общността, издаването на сертификат за осъществена доставка от митническите органи се извършва само в случаите, когато е учреден митнически режим внос.